

Dopad aktuálně diskutovaných legislativních novel týkajících se VVŠ na jejich provozní a administrativní činnosti v kontextu elektronizace a digitalizace

prof. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D.

Masarykova univerzita | Rada vysokých škol

Co čeká vysoké školy?

- Digitalizace se stává zákonnou povinností.
- Dochází k propojení VŠ s digitální infrastrukturou státu.
- Vzroste význam řízení dat a kybernetické bezpečnosti.
- Budou nutné investice do informačních systémů.
- Současně vzniká příležitost k významnému snížení administrativní zátěže.
- Změny nejsou primárně technologické (jde o transformaci způsobu fungování VŠ)

Hlavní legislativní změny

- Novela zákona o vysokých školách
- Zákon o registrech ve vzdělávání
- Zákon o právu na digitální služby
- eGovernment a eDoklady
- NIS2 (kyberbezpečnost) , AI Act, eIDAS 2.0 (EUDI Wallet)

Trendy ve veřejné správě

- Elektronická komunikace jako standard
- Automatické ověřování informací
- Sdílení údajů mezi institucemi
- Omezení papírových dokumentů
- Univerzity se stávají součástí integrovaného digitálního ekosystému veřejné správy.

Výzvy pro VŠ

- Provozní a administrativní činnosti v kontextu elektronizace a digitalizace
- Zákon o registrech ve vzdělávání
- Legislativní kontext novelizací ZVŠ,
- Dopady na studijní a administrativní procesy,
- Elektronizaci dokumentů a workflow,
- Požadavky na informační systémy,
- Datové řízení a reporting,
- Kybernetická bezpečnost,
- Strategické dopady na vedení vysokých škol,

Novela zákona o vysokých školách

- Elektronické doručování
- Elektronické správní řízení
- Digitalizace rozhodovacích procesů
- Elektronické spisy
- Elektronická archivace
- Auditní dohledatelnost
- Vyšší míra elektronizace postupů
- Mikrocertifikáty

Implementační dopady novely ZVŠ

- SIS (studijní informační systém)
- DMS (Document Management Systém)
- Vnitřní předpisy
- Rozhodovací procesy
- Pravidla archivace
- Školení zaměstnanců
- Finanční dopady

Zákon o registrech ve vzdělávání

- Studentech
- Absolventech
- Akademických pracovnících
- Studijních programech

Průchod studentů a celoživotní vzdělávání

- Sledování studijní úspěšnosti

VŠ i MŠMT získají přesná data o tom, odkud studenti přicházejí a jak úspěšně systémem procházejí. Umožní to lépe analyzovat vysokou studijní neúspěšnost (která u bakalářských oborů dlouhodobě pohybuje okolo 50 %).

- Evidence celoživotního vzdělávání

Do registru se nově začnou povinně propisovat také účastníci celoživotního vzdělávání a lidé, kteří na VŠ žádají o uznání zahraničního vzdělání (nostrifikaci).

- Snazší přijímací řízení

Propojení s registry zjednoduší ověřování předchozího vzdělání (např. maturit) u uchazečů o studium, což školám ušetří administrativu při zápisech.

Registr pedagogů i ve VŠ

Doposud ministerstvo sbíralo data o docentech a profesorech prostřednictvím systému REDOP. Nový zákon přináší zásadní rozšíření

- **Zahrnutí všech akademických pracovníků**

Nově budou v centrálním registru evidováni nejen profesori a docenti, ale kompletně všichni akademičtí a vědečtí pracovníci vysokých škol.

- **Evidence kvalifikace a úvazků včetně mezd**

U akademických pracovníků se budou detailně sledovat jejich dosažené tituly, vědecké hodnosti, úspěšně ukončená habilitační řízení a také přesné rozsahy jejich pracovních úvazků na jednotlivých univerzitách.

To zamezí situacím, kdy jeden vyučující pokrývá plné úvazky na několika fakultách současně.

Snížení administrativní zátěže (Propojení systémů)

- Konec duplicitních výkazů:

Cílem legislativy je, aby se interní informační systémy vysokých škol (jako je IS MU, STAG, SIS UK) propojily přímo s centrálním registrem přes systémové rozhraní.

- Data se zadají pouze jednou a stát si je sám přebere, čímž by měla postupně odpadnout nutnost vyplňovat pro MŠMT řadu dosavadních statistických výkazů.
- Ostré spuštění obou registrů se podle schváleného harmonogramu plánuje na září 2028.

Dopady registrů na VŠ

- Pravidelné předávání údajů
- Standardizace dat
- Řízení kvality dat
- Odstranění duplicit
- Přesnější statistiky
- Automatizovaný reporting

Data Governance

- Odpovědnost za data
- Datové standardy
- Datová kvalita
- Datová architektura

Kybernetická bezpečnost

- IAM (Identity and Access Management) správa identit
- Řízení přístupů
- Ochrana dat
- Monitoring
- Řízení incidentů

Zákon o kybernetické bezpečnosti (NIS2)

Nové regulatorní požadavky

- Rozšíření okruhu povinných organizací
- Povinnost řízení kybernetických rizik
- Vyšší nároky na řízení dodavatelů ICT
- Hlášení bezpečnostních incidentů

Zákon o kybernetické bezpečnosti (NIS2)

Dopady na VVŠ

- Posílení kompetencí bezpečnostních týmů
- Investice do bezpečnostních technologií
- Revize procesů řízení přístupu
- Pravidelné audity a školení zaměstnanců

AI Act

- Studijní agenda
- Uchazeči
- Administrativa
- Analýza dokumentů
- Transparentnost
- Řízení rizik
- Lidský dohled

Digitalizace personální agendy

- Personální dokumentace
- Ověřování údajů
- Elektronické podpisy
- E-děkan

Finanční dopady

- Úpravy SIS
- Integrace registrů
- Kybernetická bezpečnost
- Vzdělávání zaměstnanců
- Projektové řízení

Co to bude stat?

Novela	Dopad	Náklady
VŠ zákon 2025	 střední	5-40 mil. Kč
Reforma VŠ 2026+	 střední až vysoký	10-80 mil. Kč
EUDI Wallet	 nízký až střední	3-15 mil. Kč
NIS2 / kyberbezpečnost	 velmi vysoký	10-150+ mil. Kč

Hlavní rizika

- Nekvalitní data
- Nekompatibilní systémy
- Nedostatek odborníků
- Odpor ke změnám
- Podcenění řízení projektů
- Kybernetické hrozby

Příležitosti

- Méně administrativy
- Méně papíru
- Přesnější data
- Lepší reporting
- Datová analytika
- Informované rozhodování

Doporučený transformační program

- Legislativa
- Procesy
- Technologie
- Data
- Lidé

Roadmapa implementace 2026–2028

2026 – datová strategie, GAP analýza, identifikace rizik

2027 – integrace registrů, elektronické procesy, digitalizace spisů

2028 – automatizace, analytika, AI podpora procesů

Závěrečná doporučení pro vedení VVŠ

- Vytvořit program legislativní digitalizace
- Zahájit datovou inventuru
- Realizovat integrační projekty
- Posílit kybernetickou bezpečnost
- Vybudovat univerzitní datovou platformu
- Zavést datově řízené řízení univerzity

Největší výzvou pro vysoké školy již není samotná digitalizace, ale schopnost propojit legislativní požadavky, data, procesy a kybernetickou bezpečnost do jednoho funkčního ekosystému

MUNI